

Per una recerca i una innovació responsables

Vivim, més que mai, envoltats d'avenços científics i de tecnologia. Podem, de fet, tenir una sensació de vertigen: el poder transformador de la ciència i la tecnologia sembla que no té límits, i ens interroguem sobre els seus efectes socials i ètics. La recent exposició *+Humans* al CCCB, que plantejava com la tecnologia modifica i modificarà el nostre cos, la nostra ment i la vida quotidiana, n'és una bona mostra. Així mateix, els reptes als quals s'enfronta la humanitat requereixen una gran mobilització de coneixement: canvi climàtic, desenvolupament sostenible i energies netes, fam al món i producció agrícola, mobilitat sostenible, eradicació de malalties.

Daniel Innerarity n'ha fet una excel·lent reflexió al llibre *La democracia del conocimiento*. Per al filòsof i assagista, les qüestions que es dirimeixen en l'àmbit de la ciència també són afers de la ciutadania; i, alhora, els principals problemes d'una democràcia avançada són menys de voluntat política que errors cognoscitius que hem de resoldre amb un coneixement més ampli de les realitats que governem. Així, el nostre principal desafiament és construir una societat intel·ligent: la complexitat de les nostres societats, les interdependències o la vulnerabilitat compartida, tot plegat fa que cada cop sigui més important que el nostre model d'organització sigui intel·ligent i es basi intensament en el coneixement.

En consonància amb la rellevància que la Comissió Europea atorga a la R+D, en els darrers anys l'executiu europeu impulsa un concepte interessant: la recerca i la innovació

responsables (*responsible research and innovation, RRI*). L'RRI implica orientar les activitats de recerca i innovació amb la participació de la societat i per a la societat. És a dir, relacionar directament la recerca científica i la innovació amb les demandes i les necessitats socials i humanes, amb els principis ètics de la societat i els valors col·lectius. L'RRI és un paraigua ampli que reuneix diferents aspectes en les relacions entre recerca, innovació i societat: compromís i participació ciutadana en ciència i tecnologia, accés obert, igualtat de gènere, educació científica, ètica i governança, entre d'altres. Això comporta de manera inevitable l'apropament i l'estreta interrelació entre ciència, tecnologia, cultura i humanisme. Compor-

JOSEP MARIA VILALTA

SECRETARI EXECUTIU, ASSOCIACIÓ CATALANA D'UNIVERSITATS PÚBLIQUES

Cal unir en una relació més estreta ciència, tecnologia, cultura i humanisme

ta també establir processos participatius multiactor entre científics i tecnòlegs, polítics i gestors, empreses, organitzacions socials, ONGs i ciutadans. L'RRI pretén anticipar com les decisions en matèria de ciència i tecnologia poden configurar el nostre futur, aportant transparència i implicació social a tots els nivells. Sens dubte, les universitats i els centres de recerca són agents clau per fer del paradigma de l'RRI una realitat. Les universitats han de ser institucions compromeses, transformadores de la realitat, sense perdre el rigor i el mètode científic. S'han de fonamentar en una interdisciplinarietat més gran, amb un rol clau de les ciències socials i les humanitats. Han de transitar

d'una formació excessivament tecnicista a una formació més integral, que inclogui en els estudis els vessants ètic, polític i social. Governos i universitats han de promoure polítiques de recerca i d'innovació amb la participació dels ciutadans i atenent les seves necessitats i demandes.

A Catalunya, com al conjunt d'Europa, encara estem a les beceroles en el desplegament d'un paradigma que pot fer repensar la nostra manera de treballar. Però fem camí. Cal destacar el lideratge de l'Obra Social La Caixa en el projecte europeu RRI-Tools, un consorci format per 26 institucions europees que reflexiona sobre el desplegament de l'RRI amb programes i mesures específiques. Les universitats públiques catalanes també hi treballem, mitjançant diversos programes i iniciatives i amb el projecte europeu Higher Education Institutions and RRI (HEIRRI), coordinat per la Universitat Pompeu Fabra amb la participació de la resta d'universitats mitjançant l'ACUP i la Global University Network for Innovation (GUNI). Volem recórrer així amb fermesa i rigor el camí cap a sistemes de formació, de recerca científica i d'innovació amb més participació de la societat i per a la societat. Formant ciutadans i professionals crítics i compromesos. Fent recerca amb capacitat de transformació i atenent els interessos i les necessitats socials i humanes. Activant la innovació amb el món econòmic i social per a un desenvolupament sostenible, a Catalunya i arreu del planeta. Hi estem decidits, amb les mans esteses a la societat a la qual ens devem, per una recerca i innovació responsables.

PERE VIRGILI

CARTES I MISSATGES

La UB, en contra de la internacionalització

Catalunya té cada vegada més necessitat de professionals que dominin la llengua anglesa a tots nivells en els àmbits econòmic, polític, social i cultural. Malauradament, la UB no sembla interessada a donar resposta a aquesta necessitat. La ràtio alumne/professor en els Estudis Anglesos és gairebé el doble de la d'altres departaments. El professorat no estable és de més del 66% i d'aquests vora un 60% tenen contractes d'associat fraudulents; és a dir, no són reals (professionals que fan unes classes a la universitat), sinó estructurals (persones que fan carrera acadèmica a la universitat), quan en altres departaments el professorat no estable no supera el 40%. La major part d'aquests associats (en frau de llei) estan sobradament qualificats i acreditats per les agències avaluadores externes i sovint porten anys fent classes en precari a la UB, però el repartiment de places dins la Facultat de Filologia ha sigut molt desigual i clarament discriminatori per

al professorat d'Estudis Anglesos des de ja fa uns anys. Aquest any, altre cop, la UB, en lloc d'optimitzar l'alt valor acadèmic d'aquest professorat (fort en l'àmbit de l'ensenyament i adquisició de l'anglès com a llengua estrangera i en els estudis de literatura i cultura en llengua anglesa), el continua menystenint no dotant-lo de les places necessàries, i això acaba afectant la qualitat d'uns estudis clau per al present i futur de la societat catalana i la seva internacionalització.

MONTSE FORCADELL GUINJOAN
I 38 SIGNANTS MÉS
BARCELONA

L'ANC s'enreda

Aquesta és la sensació que podem compartir els observadors externs a l'ANC, l'associació més important de l'àmbit independentista. Les eleccions per renovar el secretariat nacional han esdevingut un aparador mediàtic ple de divisions. A més, hi han participat pocs socis, un escàs 21% dels més de 34.500.

Considero que aquesta situació res-

pon a l'impàs en què es troba l'independentisme a Catalunya. Des del meu punt de vista les tensions provocades pel naixement de la llista unitària de Junts pel Sí, impulsada per l'ANC, beneïda per CDC, detestada per ERC i rebutjada per la CUP en són l'origen. Les diferències han tornat a casa. Els militants dels tres partits es troben en el si de l'ANC i reproduïxen diferències sobre un full de ruta que no acaba de quallar.

El resultat de les eleccions al secretariat nacional aconsella una proposta de consens que intenti retrobar el camí perdut. No serà fàcil a causa de la intensitat dels enfrontaments. Ho sabrem dissabte.

FRANCESC MORALES VALLE
TERRASSA

Tornar a votar

Ens trobem davant d'unes noves eleccions generals, el 26 de juny. La incapacitat d'entesa dels polítics, fonamentada en un excés de protagonisme personal dels actuals líders polítics, condemna la ciutadania a tornar a suportar una

campanya electoral que no crec que serveixi per modificar substancialment els resultats actuals. Sembla que els polítics, després del seu fracàs, alligorin els ciutadans per no haver sabut votar correctament quan tocava.

Res més lluny de la realitat. Els ciutadans, davants dels greus problemes que tenim, vam demanar en les últimes eleccions que els polítics es possessin d'acord aportant el millor de cadascuna de les seves propostes per poder formar un govern capaç d'afrontar l'actual situació de crisi econòmica, territorial, social i política que viu el nostre país.

Cal esperar que els ciutadans en prenguem nota i votem les propostes més adequades per resoldre els problemes que tenim plantejats.

MARC PERELLÓ
SANT JUST DESVERN

Les cartes enviades pels lectors han de tenir un màxim de 1.000 caràcters. El diari es reserva el dret de resumir-les. Els seus autors hi han de fer constar nom i cognoms, adreça postal i electrònica, número de carnet d'identitat i un telèfon de contacte. Les cartes no es respondran.

Podeu expressar-vos al diari a través de la web www.ara.cat, i per les següents vies:

[@diariARA](https://twitter.com/diariARA) facebook.com/diariARA [@cartes@ara.cat](mailto:cartes@ara.cat) Carrer Diputació, 119, 08015, Barcelona Fe d'errades: opinio@ara.cat

